

ГВИНЕЙСКИЯТ ЗАЛИВ, НОВОТО ГОРЕЩО МЯСТО В СВЕТА ПО ОТНОШЕНИЕ НА МОРСКО ПИРАТСТВО

Николай Калчев

докторант, отчислен с право на защита

ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, гр. Варна

n.kalchev@nvna.eu

***Резюме:** В статията са разгледани особеностите на пиратската дейност в региона на Гвинейския залив, превръщайки се в новото горещо място по отношение на морско пиратство в световен мащаб, през последните години. Показани са актуални статистически данни във връзка с пиратската активност в района, както и анализ на резултатите. Посочени са причините, влияещи за развитието на морското пиратство в разглеждания регион.*

***Ключови думи:** Гвинейски залив, морско пиратство, въоръжен грабеж на кораби*

THE GULF OF GUINEA, THE NEW HOTSPOT IN TERMS OF MARITIME PIRACY WORLDWIDE

Nikolay Kalchev

PhD student

Nikola Vaptsarov Naval Academy, Varna

***Abstract:** In this article, the specifics of piracy in the Gulf of Guinea are examined, becoming the new hotspot in terms of maritime piracy worldwide in recent years. The current statistics on pirate activity in the area are shown, as well as analysis of the results. The reasons, affecting the development of the maritime piracy in the considered region are pointed out.*

***Key words:** Gulf of Guinea, maritime piracy, armed robbery against ships*

ВЪВЕДЕНИЕ

Морското пиратство е световен феномен, което представлява сериозна заплаха за международното търговско корабоплаване. В настоящата статия, фокусът е върху региона на Гвинейския залив, тъй като пиратската дейност тук е най-голяма и безскрупулна през последните години. В този район най-значими са набезите на нигерийските пирати, които действат в широк периметър отвъд техните базови лагери, разположени в делтата на река Нигер.

1. ДЕФИНИРАНЕ НА РЕГИОНА НА ГВИНЕЙСКИЯ ЗАЛИВ

В научната литература, съществуват различни определения за Гвинейския залив, като едно от най-често срещаните е следното:

Гвинейският залив е обширен регион, намиращ се в Атлантическия океан, обхващащ страни от Западна и Централна Африка. Заливът се простира от Сенегал до Ангола, с приблизително 6000 км. брегова линия, като включва 17 крайбрежни и 2 островни държави (Кабо Верде и Сао Томе и Принсипи), показани са на фиг.1.

Пълният списък на тези 19 държави е следния: Кабо Верде, Сенегал, Гамбия, Гвинея-Бисау, Гвинея, Сиера Леоне, Либерия, Кот д'Ивоар, Гана, Того, Бенин, Нигерия, Камерун, Екваториална Гвинея, Сао Томе и Принсипи, Габон, Конго, Демократична република Конго, Ангола [1].

Фиг.1 Гвинейски залив [1]

2. РАЗЛИКА МЕЖДУ ТЕРМИНИТЕ „МОРСКО ПИРАТСТВО“ И „ВЪОРЪЖЕН ГРАБЕЖ НА КОРАБИ“

В морската литература, се използват термините „морско пиратство“ и „въоръжен грабеж на кораби“, като често те се употребяват като взаимнозаменяеми понятия, но в правен аспект съществува разлика, главно в обхвата на географския район, за който тези термини се отнасят. Ето защо е необходимо да се разгледа подробно тяхната дефиниция.

Дефиниране на „морско пиратство“:

Съгласно чл. 101 от Конвенцията на Организацията на обединените нации (ООН) по морско право от 1982 г. (UNCLOS)¹, се определя, че пиратството се състои от някои от следните действия:

а) всякакви незаконни актове на насилие или задържане, или всеки акт на ограбване, извършени за лични цели от екипажа или пътниците на частен кораб, или частно въздухоплавателно средство, които са насочени:

i) в открито море, срещу друг кораб или въздухоплавателно средство, или срещу лица или имущество на борда на такъв кораб, или въздухоплавателно средство;

ii) срещу кораб, въздухоплавателно средство, лица или имущество на място, извън юрисдикцията на която и да е държава;

б) всеки акт на доброволно участие в експлоатацията на кораб или въздухоплавателно средство, със знанието на факти, от които произтича, че това е пиратски кораб или пиратско въздухоплавателно средство;

в) всяко действие на подбуждане или умишлено улесняване на действие, описано в подточка а) или б) [2].

Дефиницията за „въоръжен грабеж на кораби“ е дадена в Резолюция А.1025(26) на „Кодекса на добрите практики за разследване на престъпленията срещу пиратство и въоръжени грабежи на кораби“² на Международната морска организация (ИМО)³, където се определя, че въоръжен грабеж на кораби, се състои от някои от следните действия:

а) всеки незаконен акт на насилие или задържане, или всеки акт на ограбване, или заплаха от това, който е различен от акт на пиратство, извършен за лични цели и насочен

¹ United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS), <https://www.imo.org/en/OurWork/Security/Pages/PiracyArmedRobberydefault.aspx>

² IMO's Code of Practice for the Investigation of Crimes of Piracy and Armed Robbery Against Ships, <https://wwwcdn.imo.org/localresources/en/OurWork/Security/Documents/A.1025.pdf>

³ International Maritime Organization (IMO), <https://www.imo.org/en/About/Pages/Default.aspx>

срещу кораб или срещу лица, или имущество на борда на такъв кораб, в рамките на вътрешните води на държавата, архипелажните води и териториалното море;

б) всеки акт на подбуждане или умишлено улесняване на деяние, описани по-горе [2].

3. СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ И АНАЛИЗ НА МОРСКОТО ПИРАТСТВО В РЕГИОНА НА ГВИНЕЙСКИЯ ЗАЛИВ

В табл.1 са показани статистически данни за инцидентите от морско пиратство и въоръжени грабежи на кораби в Гвинеийския залив за периода януари-декември, 2017-2021 г., като са посочени броят на действителните случаи и опитите за атаки на кораби в региона.

Табл.1 Пиратски инциденти в Гвинеийския залив - януари-декември, 2017-2021 г. [3]

Страна	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2017-21 г.
1. Ангола	1			6	4	11
2. Бенин		5	3	11	2	21
3. Габон			1	2	4	7
4. Гамбия						
5. Гана	1	10	3	9	5	28
6. Гвинея	2	3	2	5	3	15
7. Гвинея-Бисау						
8. Демокр. реп. Конго (ДРК)		1	1		1	3
9. Екваториална Гвинея			2	3	2	7
10. Кабо Верде						
11. Камерун		7	6		1	14
12. Конго	1	6	3	3	1	14
13. Кот д'Ивоар	1	1	1	3		6
14. Либерия			2	2	1	5
15. Нигерия	33	48	35	35	6	157
16. Сао Томе и Принсипи	1		1	2	5	9
17. Сенегал	1					1
18. Сиера Леоне	4		1			5
19. Того		1	3	3		7
Общо:	45	82	64	84	35	310

През последните години, по отношение на морското пиратство се откриха основно два региона в света, където пиратските инциденти бяха значителни по своя брой и жестокост – единият е Аденския залив (край бреговете на Сомалия), а другият е Гвинеийския залив (основно край бреговете на Нигерия).

При първият регион, интензивността на атаките срещу кораби беше главно между 2007 и 2012 г., с пик през 2011 г. – общо 237 пиратски случая [4], [5]. След което се предприеха решителни стъпки в овладяване на ситуацията, посредством международни мисии за борба с пиратството, по известни като „Океански щит“ на НАТО и „Аталанта“, съставена от военноморските сили на ЕС, като корабите и на двете мисии бяха допуснати до териториалните води на Сомалия, съгласно резолюция 1816 (2008), приета от Съвета за сигурност на ООН и със съгласие от страна на сомалийското правителство [6], [7], [8], [9]. След като военните кораби започнаха да патрулират в региона на Аденския залив и по-специално край бреговете на Сомалия, пиратските случаи драстично намаляха, а след 2018 г. бяха сведени до минимум [3], [6].

Вторият регион, този на Гвинеийския залив, изпревари Аденския залив по брой пиратски случаи през 2013 г., съответно с 51 атаки в района, като само край бреговете на Нигерия са извършени 31 атаки, докато пиратските нападения, свързани със сомалийските пирати за същата година се равняват само на 15 случая [10], [11]. По този начин, Гвинеийският залив се превърна в новото горещо място за морско пиратство в световен мащаб, в последно време [6].

За разлика от Аденският залив, в Гвинеийския залив дълго време нямаше засилено присъствие на международни военноморски сили (ВМС), а основно се разчиташе на регионалните ВМС, които са слабо развити, зле оборудвани, с недобре трениран личен състав и недофинансирани [12], [13], [14], [15].

През 2021 година, Съветът на Европейския съюз (ЕС) прие концепция за координирано морско присъствие (CMP)⁴ в региона на Гвинеийския залив, съгласно която пет европейски държави, сред които Франция, Испания, Италия, Дания и Португалия, разположиха военни кораби във водите на Гвинеийския залив, осигурявайки непрекъснато присъствие на поне един кораб в района през цялата година [16], [17].

В допълнение към тази инициатива, се присъединиха и други заинтересовани държави, сред които САЩ и Великобритания, които също изпращат военни кораби за определен период от време да патрулират в Гвинеийския залив [18], [19], [20].

В резултат на засиленото присъствие на международните ВМС, а така също и с помощта на регионалните ВМС, през 2021 г. броят на пиратските инциденти в региона на Гвинеийския залив рязко намаля - общо 35 случая, в сравнение с 2020 г. (84) и 2019 г. (64) случая, което се вижда от таблица 1 [21].

⁴ Coordinated Maritime Presences (CMP), https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-launches-its-coordinated-maritime-presences-concept-gulf-guinea_en

Съгласно табл. 1, за периода 2017-2021 г. в Гвинеийският залив са се случили общо 310 пиратски инциденти, от които почти половината край бреговете на Нигерия (157), като 12-те от най-засегнатите страни в региона, свързани с морско пиратство и въоръжени грабежи на кораби за посочения период, са следните:

1.Нигерия (157), 2.Гана (28), 3.Бенин (21), 4.Гвинея (15), 5.Камерун (14), 6.Конго (14), 7.Ангола (11), 8.Сао Томе и Принсипи (9), 9.Габон (7), 10.Екваториална Гвинея (7), 11.Того (7), 12.Кот д'Ивоар (6) случая.

Повечето пирати, действащи в региона на Гвинеийския залив са от Нигерия, като района им на действие се простира от Кот д'Ивоар на запад до Ангола на юг, далеч отвъд техните лагери, разположени в делтата на р. Нигер. Въпреки, че ръководството на пиратските банди е нигерийско, се смята, че те набират хора и на регионално ниво, като използват информатори, които да им казват за местоположението на корабите и техния товар. Това става ясно от свидетелските показания на заловени пирати и доклади за тях, в които е посочено, че те говорят както на английски, така и на френски език по време на атаките. Пиратите основно отвличат моряци с цел откуп, а също така извършват и кражба на товари [22], [23], [24].

4. ПРИЧИНИ, ВЛИЯЕЩИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА МОРСКОТО ПИРАТСТВО В РАЗГЛЕЖДНИЯ РЕГИОН

Тъй като повечето пирати, действащи в региона на Гвинеийския залив са от Нигерия (и по-точно от делтата на река Нигер) [25], ще разгледаме основните причини, които спомагат за развитието на морското пиратство в посочената страна, а те са следните: корупция, замърсяване на околната среда и бедност [26], [27], [28]:

а) по отношение на корупцията в Нигерия, става ясно от арестувани членове на пиратска банда, които признават, че не работят в изолация, а в сътрудничество с висши правителствени служители, които им дават информация за местоположението на корабите и техния товар, които трябва да бъдат отвлечени. След предоставяне на информацията на пиратите, им се прави частично плащане, а след успешното отвличане на кораба, им се изплаща и остатъка от уговорената сума [29]. В допълнение на това, корупция се наблюдава и при някои служители от военноморските сили, митниците и пристанищните власти, които си сътрудничат с морските пирати, предоставяйки им вътрешна информация относно корабите и техния товар, като по този начин улесняват пиратството и въоръжените грабежи на кораби, в замяна на което получават част от плячката [30];

б) през 1956 г. в село Олойбири, щата Байелса, разположено в делтата на р. Нигер, Нигерия, беше открит суров нефт, като търговската му експлоатация започна през 1958 г. Оттогава, вследствие на добива на петрол в района и последвалите нефтени разливи по суша и вода, се наблюдава замърсяване на околната среда, което води до неблагоприятен ефект върху хората, растенията и животинския свят, обитаващи делтата на р. Нигер. Поминъкът на хората, изразяващ се главно в земеделие, животновъдство, риболов и др. беше силно нарушен след откриването на суровия нефт и неговата експлоатация в посочения район. Приходите от добитият петрол се контролират и разпределят главно от федералното правителство на Нигерия, а местното население от района на делтата на р. Нигер е оцетено в този смисъл, като му остават основно екологични проблеми, бедност и нищета [31], [32];

в) поради посочените по-горе причини, бедността в района на делтата на река Нигер, (разположен в южната част на Нигерия и обхващащ 9 щата⁵) е значителна. По данни на националното статистическо бюро на Нигерия, безработицата за 4-то тримесечие на 2020 г. е най-висока в щата Имо, като тя достига 56.64% [33]. Интересен е фактът, че към момента от посочените 9 щата, петрол се добива в 8 щата в делтата на р. Нигер, а именно: Аква-Ибом, Делта, Ривърс, Байелса, Ондо, Едо, Имо, Абия, като първите четири щата произвеждат около 92.5% от суровия петрол на Нигерия дневно [34]. Въпреки това, в тези щати безработицата за същия период е сравнително висока, съответно: Аква-Ибом - 51.00%, Делта - 31.14%, Ривърс - 41.59%, Байелса - 36.68%, като средната стойност за страната за периода (Q4, 2020) е 33.3% [33].

Работните места, свързани с петролната индустрия в региона се заемат предимно от добре платени чужденци, а за местните хора е много трудно да си намерят работа в този сектор. Единственото на което те се надяват е когато има нефтен разлив в района, да ги наемат временно от петролната компания, за да го почистят срещу ниско възнаграждение [35]. Поради липса на сигурно препитание и висока безработица, също така и предвид замърсената флора и фауна в делтата на р. Нигер, много безработни младежи от района се занимават с незаконна дейност, предимно морско пиратство, привлечени от охолния начин на живот на членове на престъпни банди, които застрашават живота на моряци, плаващи в региона на Гвинеийския залив [36].

⁵ Районът на делтата на р. Нигер в Нигерия вкл. 9 щата: Абия, Аква-Ибом, Байелса, Крос Ривър, Делта, Едо, Имо, Ондо и Ривърс, <https://www.accord.org.za/ajcr-issues/towards-ending-conflict-insecurity-niger-delta-region/>

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Накрая, може да се обобщи, че основните причини, които допринасят за развитието на морското пиратство в Гвинеийския залив (и по-точно Нигерия, откъдето са повечето пирати) са корупция, замърсяване на околната среда и бедност. Корупцията има застрашителни размери в Нигерия, като тя засяга държавни институции като ВМС, митниците, пристанищните власти и др. Околната среда в района на делтата на река Нигер е силно замърсена, което възпрепятства местните жители да си намерят достойно препитание. Ето защо, вследствие на високата безработица в споменатия район, водеща до бедност на населението, част от младежите се захващат с морско пиратство с мисълта за по-добър живот.

ЛИТЕРАТУРА:

- [1] Okafor-Yarwood I., et al. Stable Seas: Gulf of Guinea. Online. Broomfield, Colorado: Stable Seas, 2020, p.1. Available from: <https://www.stableseas.org/post/stable-seas-gulf-of-guinea> [viewed 2022-07-13].
- [2] International Maritime Organization (IMO). Piracy and armed robbery against ships. Online. N.d. Available from: <https://www.imo.org/en/OurWork/Security/Pages/PiracyArmedRobberydefault.aspx> [viewed 2022-07-15].
- [3] International Chamber of Commerce (ICC)-International Maritime Bureau (IMB). Piracy and Armed Robbery Against Ships Report – 01 January–31 December 2021. Online. London: ICC-IMB, 2022, p.6. Available from: https://www.icc-ccs.org/reports/2021_Annual_IMB_Piracy_Report.pdf [viewed 2022-07-21].
- [4] Mukundan P. Somali pirate clampdown caused drop in global piracy, IMB reveals. Online. International Chamber of Commerce (ICC)-Commercial Crime Services (CCS), n.d. Available from: <https://www.icc-ccs.org/news/904-somali-pirate-clampdown-caused-drop-in-global-piracy-imb-reveals> [viewed 2022-07-23].
- [5] The Economist. What is happening to Africa’s pirates? Online. 16 Jan. 2018. Available from: <https://www.economist.com/the-economist-explains/2018/01/16/what-is-happening-to-africas-pirates> [viewed 2022-07-23].

- [6] Giancesello S. The Gulf of Guinea is the new world's piracy hotspot. Online. Centro Studi Internazionali, 15 Nov. 2020. Available from: <https://www.cesi-italia.org/en/articles/the-gulf-of-guinea-is-the-new-worlds-piracy-hotspot> [viewed 2022-07-26].
- [7] MARCOM - Allied Maritime Command. Operation Ocean Shield. Online. N.d. Available from: <https://mc.nato.int/missions/operation-ocean-shield> [viewed 2022-07-26].
- [8] Council of the European Union. Council extends EU counter-piracy operation Atalanta. Online. Brussels: Press of the Council of the EU, 2012, p.1. Available from: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7216-2012-INIT/en/pdf> [viewed 2022-07-27].
- [9] UK Parliament. Combating Somali Piracy: the EU's Naval Operation Atalanta - European Union Committee Contents. Online. N.d. Available from: <https://publications.parliament.uk/pa/ld200910/ldselect/ldeucom/103/10304.htm> [viewed 2022-07-27].
- [10] Hilburn M. Maritime Piracy Drops Dramatically. Online. Voice of America (VOA), 15 Jan. 2014. Available from: <https://www.voanews.com/a/piracy-drops-dramatically/1830745.html> [viewed 2022-07-28].
- [11] International Chamber of Commerce (ICC)-International Maritime Bureau (IMB). Piracy and Armed Robbery Against Ships Report – 01 January–31 December 2013. Online. London: ICC-IMB, 2014, p.5. Available from: <https://www.anave.es/images/anave-noticias/2013%20imb%20report.pdf> [viewed 2022-07-28].
- [12] Starr S. Maritime Piracy on the Rise in West Africa. Online. Combating Terrorism Center (CTC) Sentinel. 2014, vol.7, iss.4, pp. 23-26. Available from: <https://ctc.westpoint.edu/wp-content/uploads/2014/04/CTCSentinel-Vol7Iss4.pdf> [viewed 2022-07-30].
- [13] Mishra A. Piracy is back to infest West African waters, but what's driving it? Online. Observer Research Foundation (ORF), 25 Jun. 2019. Available from: <https://www.orfonline.org/expert-speak/piracy-again-back-infest-west-african-waters-what-driving-52339> [viewed 2022-07-31].
- [14] Bassist R. Piracy in the Gulf of Guinea: Those trying to curb it, and those standing in their way. Online. Moshe Dayan Center (MDC), 01 Mar. 2022. Available from: <https://dayan.org/content/piracy-gulf-guinea-those-trying-curb-it-and-those-standing-their-way> [viewed 2022-07-31].

- [15] Agence France-Presse. West Africa grapples with piracy in Gulf of Guinea hotspot. Online. Hellenic Shipping News Worldwide, 09 Jan. 2020. Available from: <https://www.hellenicshippingnews.com/west-africa-grapples-with-piracy-in-gulf-of-guinea-hotspot> [viewed 2022-07-31].
- [16] European External Action Service (EEAS). The EU launches its Coordinated Maritime Presences concept in the Gulf of Guinea. Online. 25 Jan. 2021. Available from: https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-launches-its-coordinated-maritime-presences-concept-gulf-guinea_en [viewed 2022-08-05].
- [17] European External Action Service (EEAS). Review of the pilot case of the Coordinated Maritime Presences concept in the Gulf of Guinea. Online. Brussels: EEAS, 2022, p.6. Available from: <https://media.euobserver.com/316a068d3d330a0a03e6bec099dba6f5.pdf> [viewed 2022-08-05].
- [18] Safety4sea. Navy ship arrives in Nigeria to combat piracy in Gulf of Guinea. Online. 09 Aug. 2021. Available from: <https://safety4sea.com/navy-ship-arrives-in-nigeria-to-combat-piracy-in-gulf-of-guinea> [viewed 2022-08-05].
- [19] Pecquet J. US Navy's sole ship for Africa returns to Europe after Gulf of Guinea mission. Online. The Africa Report, 27 Apr. 2022. Available from: <https://www.theafricareport.com/197706/us-navys-sole-ship-for-africa-returns-to-europe-after-gulf-of-guinea-mission> [viewed 2022-08-05].
- [20] The UK Royal Navy. Royal Navy joins international fight against piracy along vital trade route. Online. 26 Nov. 2021. Available from: <https://www.royalnavy.mod.uk/news-and-latest-activity/news/2021/november/26/211126-hms-trent-gulf-of-guinea-patrol> [viewed 2022-08-05].
- [21] The Maritime Executive. EU Renews its Commitment to Anti-Piracy Patrols in Gulf of Guinea. Online. 22 Jan. 2022. Available from: <https://www.maritime-executive.com/article/eu-renews-its-commitment-to-anti-piracy-patrols-in-gulf-of-guinea> [viewed 2022-08-05].
- [22] EOS Risk Group. Nigerian Piracy in the Gulf of Guinea 2018 H1 Review. Online. London: EOS Risk Group Ltd., 2018, p.4. Available from: <https://www.eosrisk.com/uploaded/files/EOS%20Risk%20Group%20Nigerian%20Piracy%20in%20the%20GoG%202018%20H1%20Review.pdf> [viewed 2022-09-14].

- [23] Bridger J. Piracy in the Gulf of Guinea: Oil Soaked Pirates. Online. U.S. Naval Institute, 10 Mar. 2014. Available from: <https://news.usni.org/2014/03/10/piracy-gulf-guinea-oil-soaked-pirates> [viewed 2022-09-14].
- [24] Longworth J. Five lessons we can learn from recent Nigerian pirate attacks in West Africa. Online. Navigate Response, Dec. 2018. Available from: <https://navigateresponse.com/newsletter/newsletter-december-2018/five-lessons-we-can-learn-from-recent-nigerian-pirate-attacks-in-west-africa> [viewed 2022-09-14].
- [25] Eriabie J. Kidnappings by pirates up 40% in Gulf of Guinea. Online. Ships & Ports, 15 Oct. 2020. Available from: <https://shipsandports.com.ng/kidnappings-by-pirates-up-40-in-gulf-of-guinea> [viewed 2022-10-10].
- [26] ARX Mouldings. UN Continues to condemn piracy in the GoG – but what will stop Piracy? Online. 13 Jun. 2022. Available from: <https://arxmouldings.com/un-continue-to-condemn-piracy-in-the-gog-but-what-will-stop-piracy> [viewed 2022-10-10].
- [27] Bell C., et al. Pirates of the Gulf of Guinea: A Cost Analysis for Coastal States. Online. Colorado, USA: Stable Seas, 2021, p.4. Available from: https://www.unodc.org/documents/Maritime_crime/UNODC_Pirates_GoG_A_Cost_Analysis_for_Coastal_States.pdf [viewed 2022-10-10].
- [28] Negedu J.A., Umbu E.I. Exploring the links between sea piracy and national security: the Nigerian experience. Online. International journal of legal development and allied issues. 2022, vol.8, iss.3, pp. 20-23. ISSN 2454-1273. Available from: <https://thelawbrigade.com/wp-content/uploads/2022/05/Joseph-Emmanuel-IJLDAI.pdf> [viewed 2022-10-10].
- [29] Usman E. Top government officials, politicians contract us – Sea pirates. Online. Vanguard Media Limited, 12 Dec. 2012. Available from: <https://www.vanguardngr.com/2012/12/top-government-officials-politicians-contract-us-sea-pirates> [viewed 2022-10-29].
- [30] Nwalozie C.J. Exploring Contemporary Sea Piracy in Nigeria, the Niger Delta and the Gulf of Guinea. Online. Journal of Transportation Security. 2020, vol.13, p.163. Available from: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s12198-020-00218-y.pdf> [viewed 2022-10-29].
- [31] Kadafa A.A. Environmental Impacts of Oil Exploration and Exploitation in the Niger Delta of Nigeria. Online. Global Journal of Science Frontier Research Environment &

- Earth Sciences. 2012, Vol.12, Iss.3, Ver.1, pp.19-25. ISSN 2249-4626 (Online). Available from: <http://171.67.100.116/courses/2017/ph240/nwagbo1/docs/kadafa.pdf> [viewed 2022-11-01].
- [32] Agbibo D.E., Maiangwa B. Corruption in the Underdevelopment of the Niger Delta in Nigeria. Online. The Journal of Pan African Studies. 2012, vol.5, no.8, p.115. Available from: <https://www.researchgate.net/publication/254259040> [viewed 2022-11-01].
- [33] National Bureau of Statistics (NBS). Labor Force Statistics: Unemployment and Underemployment Report (Q4 2020). Online. Abuja, Nigeria: NBS, 2021, pp. 3-75. Available from: <https://nigerianstat.gov.ng/elibrary/read/1238> [viewed 2022-11-05].
- [34] ThingsToKnow, Nigeria. All the Oil-Producing States of Nigeria (2022). Online. 10 Nov. 2022. Available from: <https://thingstoknow.com.ng/oil-producing-states-of-nigeria> [viewed 2022-11-14].
- [35] Bloomfield S. The Niger Delta: The curse of the black gold. Online. The Independent, 02 Aug. 2008. Available from: <https://www.independent.co.uk/news/world/africa/the-niger-delta-the-curse-of-the-black-gold-882384.html> [viewed 2022-11-14].
- [36] Nincic D. Maritime piracy in Africa: The humanitarian dimension. Online. African Security Review. 2009, vol.18, no.3, p.7. Available from: <https://www.files.ethz.ch/isn/112047/A9RD5.tmp.pdf> [viewed 2022-11-14].